

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	42831
Nom	Protocols per a l'actuació policial preventiva i intervenció lletrada
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	3.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2130 - M.U. en Dret i Violència de Gènere 12-V.1	Facultat de Dret	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2130 - M.U. en Dret i Violència de Gènere 12-V.1	3 - Protocols d'actuació contra la violència de gènere	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
LLORIA GARCIA, MARIA DE LA PAZ	72 - Dret Penal

RESUM

Amb aquesta assignatura s'ofereix una visió directa sobre l'actuació i pràctica diària dels Cossos i Forces de Seguretat, en matèria de violència de gènere en les diferents fases en què tenen assignada intervenció: Prevenció general, i lleialtat administrativa, amb informació a eventuais víctimes i autors dels recursos implementats, que donin cobertura a les primeres i facin desistir els segons amb la informació adequada al cas, evitant o, reduint en el possible, victimització secundària i terciària. Reacció davant episodis violents, protectora de les víctimes i de neutralització de l'autor, ajustada a la normativa penal (CP) processal (LECrim - LO 1/2004) i administrativa (LO 2/1986), a més dels protocols d'actuació i col·laboració M. Interior- FEMP i instruccions de la SES en matèries relacionades amb la violència de gènere. Investigació dels casos detectats o denunciats, comprovació de fets, recull d'indis probatoris i elaboració de l'atestat policial, que inclourà la Valoració Policial del Risc (VPR), mitjançant l'aplicació informàtica que alimenta el Fitxer de dades de caràcter personal «Violència Domèstica i de Gènere» del Ministeri de l'interior, creat per OM 1911/2007. Control del compliment de resolucions judicials amb mitjanes cautelars i penes, imposades als autors presumptes o condemnats, tendents a la protecció de les víctimes, que porten a terme les unitats policials especialitzades en protecció i elaboració de la Valoracions Policials de l'Evolució del Risc (VPER).

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

REQUISITS D'ADMISSIÓ

COMPETÈNCIES

2130 - M.U. en Dret i Violència de Gènere 12-V.1

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Conèixer i comprendre els problemes jurídics nous de la nostra societat de forma sistemàtica, amb actitud crítica, transdisciplinària, amb la perspectiva nacional i internacional, amb la degut anàlisi dels seus orígens i les seues conseqüències.
- Localitzar i analitzar els problemes jurídics sobre la base del respecte als drets i principis fonamentals propis d'un Estat Democràtic i de Dret, on no cap discriminació per raó de l'origen, procedència social ni per raó del sexe.
- Aplicar i integrar els coneixements transdisciplinàries adquirits amb actitud crítica i des de la perspectiva de gènere, com a ferramentes per a generar Justícia, Igualtat i Seguretat en qualsevol Estat.
- Manejar les tècniques i ferramentes especialitzades per a obtenció informació i saber utilitzar els instruments jurídics avançats, habilitats i mètodes d'investigació, des de la seua perspectiva teòrica i pràctica, amb aplicació a l'àmbit d'estudi que es tracte.
- Obtindre els coneixements i habilitats bàsiques per a l'argumentació jurídica, per a la seua comunicació en fòrums especialitzats i generalistes, de forma oral i/o escrita, i fer-ho de forma clara, precisa i convincent.

- Tindre la capacitat de dissenyar processos d'investigació en un determinat àmbit temàtic dins dels estàndards de qualitat i integritat acadèmica.
- Desenvolupar nous mètodes d'aprenentatge, presencials i no presencials, exercitant l'autonomia personal, el control de la busca i interpretació de les fonts d'informació.
- Saber treballar en equips multidisciplinaris reproduint casos i contextos reals.
- Participar en debats i discussions, liderar-ho, coordinar-los i resumir-los i saber extraure les conclusions més rellevants.
- Utilitzar les tècniques d'exposició de coneixement més rellevants.
- Identificar, valorar i integrar en la presa de decisions aquells problemes jurídics que es plantegen des de les perspectiva multidisciplinàries i amb l'enfocament de la Igualtat i Gènere i requereixen un major nivell d'investigació jurídica i afrontar-los de manera flexible i plural.
- Utilitzar de forma rigorosa i segura, tant individualment com en grup, des d'una perspectiva multidisciplinària, els coneixements avançats adquirits i aplicables a problemes jurídics de contingut plural en la nostra complexa societat actual.
- Integrar els coneixements jurídics, sociològics, educatius adquirits, sabent entendre i explicar la unitària naturalesa d'estos problemes i de les seues solucions en l'àmbit del gènere.
- Aprofundir en la naturalesa comuna d'estos problemes tant en l'ordenament jurídic nacional com l'internacional, aprofundint en solucions comunes interconnectades com a ferramenta per a generar Igualtat, Justícia i Seguretat jurídica.
- Desenrotllar la capacitat per a treballar en equip, amb les funcions de lideratge pròpies i amb les habilitats d'argumentació i estructuració del debat en grup a fi a aconseguir el correcte i fluid funcionament del grup humà assignat.
- Analitzar de forma autònoma, creativa i crítica, amb arguments jurídics sòlids i elaborats, la matèria seleccionada per a la investigació i els seus matisos transversals.
- Ser capaç de realitzar un estudi d'investigació multidisciplinària des de la perspectiva de gènere metodològicament adequat i competitiu per a ser publicat en revistes científiques indexades.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Estiguin aquesta matèria s'aborden les qüestions més importants que en el moment actual es troben presents en qualsevol model de protecció de la dona sotmesa a abusos de poder , especialment enfocat a la tutela judicial enfront d'ells ia l'eradicació del delictes . Per a això es partirà de l'experiència espanyola amb explicació del complex entramat social , policial i judicial destinat a aquesta finalitat . Es tracta de reflexionar de manera crítica sobre les qüestions jurídiques més delicades que comporta aquest sistema que els porti coneixement i interès a l'hora de seleccionar el tema que finalment hauran de desenvolupar i on aplicar les eines metodològiques del mòdul II i IV .

En aquest apartat podran contrastar els seus sistemes nacionals amb una experiència real , avantguardista i dotada d'enormes matisos pràctics , desenvolupant un coneixement global i multidisciplinari del problema concret objecte d'estudi. Així , el / la alumne / a tindrà els coneixements necessaris per a abordar dissenys d'aquest tipus de tutela complexa i coordinada sobre les bases de la Igualtat , Justícia i Seguretat . Igualment , a partir d'aquest moment disposarà d'una pluralitat de temes d'interès- cosa que resulta fonamental si pensem que estem davant d'uns estudis l'objectiu últim és la

iniciació i consolidació en l'activitat investigadora i la futura obtenció del títol de doctor - que li permetin fixar els àmbits temàtics sobre els quals va a treballar en la seva futura tesi doctoral .

S'inclou un conjunt de mòduls de naturalesa substantiva i processal de caràcter presencial . Al costat dels mòduls de naturalesa penal , on s'estudiaran tots els tipus penals delictius possibles , s'impartiran els mòduls explicatius dels Protocols d'actuació Policial , del Centre Dona 24 hores o similars , serveis socio-sanitaris , de l'Institut de Medicina Legal , Jutjats , Torn d'Ofici , etc .

Amb aquesta formació l'alumnat ha d'obtenir un conjunt de coneixements necessaris tant per a poder moure en un context nacional , principalment , i internacional - com a sistema pioner en garanties cap a la dona abusada i violentada en els seus drets - , sobre les bases de la justícia , seguretat i l'ètica professional , com per poder comptar amb un ampli ventall de temes actuals , vinculats a l'àmbit de l'activitat de jutjats , que li permetin fixar els àmbits temàtics sobre els quals va a treballar en la seva futura tesi doctoral .

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Tema 1. - Dificultat de la prevenció d'episodis primaris. Protocol d'actuació policial i de col·laboració amb els òrgans judicials. Unitats especialitzades, previstes en la LO 1/2004, arts 31 i 32. Col·laboració policial (SAM, UPAP, GRUME, GAMMA). Protocols de col·laboració M. Interior-FEMP Serveis de teleassistència. Protocols amb col·legis d'advocats.

2. Tema 2. - Reacció policial davant episodis de violència de gènere. Normativa penal. Normativa processal art. 544 LECrim i competència judicial LO 1/2004 (art. 44 i 59). Competència policial, objectiva, funcional i territorial aspectes. Normativa administrativa policial (LO 2/1986). Reial Decret 355/2004 comunicació òrgans judicials-polícia judicial. RCVD del Ministeri de Justícia.

3. Tema 3. - Principis bàsics d'actuació policial. Instruccions de la SES en matèria de violència de gènere. Actuació d'ofici i a requeriment. Comprovació de fets, recull d'indícis probatoris i elaboració de l'atestat policial. Valoració Policial del Risc (VPR). Fitxer de dades de caràcter personal «Violència Domèstica i de Gènere» del Ministeri de l'interior, (OM 1911/2007)

4. Tema 4. - Control del compliment de resolucions judicials amb mitjanes cautelars i penes. Unitats policials especialitzades UPAP, GAMA, UFAM Y EMUME. Elaboració de la Valoracions Policials de l'Evolució del Risc (VPER).

5. PRÀCTIQUES d'actuació policial:

Cas 1: Trobada propiciat per autor, entorns neutral o víctima

Cas 2: Trobada casual en entorn neutral

Cas 3: Trobada propiciat per víctima en l'entorn neutral

Cas 4: Trobada propiciat per víctima en l'entorn d'autor

6. Assistència lletrada a les víctimes.

A manera d'introducció. - Status de la víctima al llarg de la història: protagonisme, neutralització i redescobriments.

Assistència lletrada a la víctima:

-transcendència de la intervenció lletrada en seu policial; informació i presa de decisions. Article 20 de la Llei Orgànica 1/2004. El "penediment" de la víctima.

-assistència lletrada en seu judicial; oferiment d'accions i personació; breu referència a l'article 416 de la LECRIM, declaració de la víctima com a única prova de càrrec en el procediment: com reforçar-la.

-torn d'ofici especialitzat en violència de gènere

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques en aula	18,00	100
Classes de teoria	8,00	100
Tutories reglades	4,00	100
TOTAL	30,00	

METODOLOGIA DOCENT

MD1 Lectura i comprensió de materials lliurats amb caràcter previ destinats a anivellar els coneixements

MD2 Sessions virtuals de reflexió (amb participació del professorat i estudiants)

MD3 Tasques formatives d'ensenyament-aprenentatge destinades a discutir sobre problemes jurídics concrets.

MD7 Preparació del treball / proves proposat pel professorat

MD6 Preparació i assistència a tutories individuals i col·lectives (3 h.)

AVALUACIÓ

L'assistència participativa , es qualificarà com a avaluació contínua i el treball de cada tema , es puntuarà entre 0.0 i 1.0 .A la sessió pràctica es proposaran quatre casos , sobre els quals proposaran qüestions a resoldre , de forma similar a l'assistència participativa amb avaluació entre 0.0 i 1.0 per a cada cas

.L'exercici de l'últim dia - Constarà dues fases : un debat en comú d'una hora de durada i un resum escrit , amb opinió argumentada , de 40 minuts . Cadascuna de les fases seran puntuades entre 0.0 a 1.0

ASSISTÈNCIA LLETRADA Pel Prof Boix i la Prof . Pascual , es proposarà un exercici conjunt . Es valorarà especialment la participació durant la impartició de les classes .

La nota obtinguda en PROTOCOLS D'ACTUACIÓ POLICIAL (Prof Oliveros) , farà mitja amb la nota obtinguda en ASSISTÈNCIA LLETRADA (Prof Pascual) .La qualificació final serà numèrica , de 0 a 10 punts , articulant les notes obtingudes de la següent manera :0-4.9 punts : SUSPENS (SS)5.0-6.9 punts : APROVAT (AP)7.0-8.9 punts : MARCAT (NT)9.0-10 punts : EXCEL · LENT (SB)

REFERÈNCIES

Bàsiques

- LO 2/1986 de FF y CC de Seguridad (arts. 1-5, 9-11, 29-35, 48-49, 51-53)

L 27/2003 de la OP LECrim art. 544

LO 1/2004 LMICVG arts 31, 32, 43-59

Ley 17/2017, de 13 de diciembre, de Coordinación de Policías Locales de la Comunitat Valenciana

RD 355/2004 del RCVD

Protocolo de actuación de FF y CC de S colaboración con órganos Judiciales de 28-06-2005

Protocolo de Colaboración M. Interior-FEMP de 2006 en materia de VG y de 2007 en materia de Seg. Ciudadana, Seg. Vial y Policía Judicial.

Protocolo de Colaboración FF y CC Seguridad con Colegios de Abogados.

Instrucciones 10 y 14/2007 y 5/2008 de la Secretaría de Estado de Seguridad .

INSTRUCCIÓN 4/2019, de la Secretaria de Estado de Seguridad, por la que se establece un nuevo Protocolo para la valoración policial del nivel de riesgo de violencia de género (Ley Orgánica 1/2004), la gestión de la seguridad de las víctimas y seguimiento de los casos a través del sistema de seguimiento integral de los casos de violencia de género (SISTEMA VIOGÉN).

Instrucción 5/2021, de la Secretaría de Estado de Seguridad, por la que se establece el Protocolo de primer contacto policial con víctimas de violencia de género en situación de desprotección (protocolo cero).

- Martínez García, E. (Edit.): Formularios procesales sobre asistencia letrada a víctimas de violencia de género, Tirant lo blanch, 2022.

Vidagany Pelaez, J.M.:

Protocolos de actuación ante supuestos de Violencia de género en personas dependientes, Tirant lo Blanch, 2014.

- Cuerda Arnau, M.L. (Dir): Vistas penales. Casos resueltos y guías de actuación en sala, Tirant lo Blanch, 3ª ed. 2017